

Dvě ženy

Kdo je člověk, který se v neděli ráno vydá do kostela? Kdo jsou nebo by měli být Ti, kteří tam spolu s ním sedí a věnují se věcem, které se pro mnohé (možná pro většinu lidí) v naší kotlině, zdají přinejmenším zvláštní, bizarní nebo zbytečné? Kdo jsou tito lidé?

Mám tu (opět) obrázek všech generací, takhle by top mělo být vizuálně, dle CML, AI...A pak se podívejte na realitu, kterou žijeme. Ta není tak idylická, romantická. Vypadáme dost jinak, na první pohled tu jsme možná ne tak fancy stylově oblečení, na druhý vidíme, že někteří z nás se zvláštěně přetvařují, dělají zvláštní grimasy, jiní se dívají, kam nemají, další jsou evidentně stářím nemohoucí či fyzicky hendikepovaní. To je ten vnější pohled. Kdo zná tenhle sbor, ví, že mnozí z těch, co tu stojí už mezi námi nejsou. Nemálo z nich zemřelo, a to někdy za dost dramatických okolností, čili vlastně aktuální dušičkové téma. Jiní odešli, možná taky za v jistém smyslu vypjatých a bolestivých okolností. Jsou věci, co už nevrátíme, i když bychom chtěli. Kdo tedy potom jsme? Na to si mj. dnes pokusíme odpovědět s apoštolem Pavlem.

Pavel píše z vězení sboru do makedonských Filip. Přestože byl v poutech, zůstal plný naděje a radosti. A příště si povíme, že k ustavičné radosti vybízel i druhé. Ale četli jsme, že ve sboru byli i nějaké problémy – třeba tu byli lidé, kteří si mysleli, že Boží přízeň si člověk může zasloužit nějakým skutkem, obřízkou třeba, a na ostatní pak nedbat, prostě stačí splnit si nějakou náboženskou povinnost, uchlácholit jediného a pravého Boha - a pak mít od všeho pokoj, ba žít jako dobytek. A i dnes to mu máme.

Četli jsme o dvou ženách, Euodii a Syntyché. Mají krásná jména, v překladu *Krásná cesta* a *Společné štěstí*. A jaká věc - *Krásná cesta* se dostala do sporu se *Společným štěstím*, aby ta jejich cesta už nebyla tak krásná a to štěstí nebylo společné. A i to, že je Pavel vůbec zmiňuje, o něčem svědčí. Jsou pro něho evidentně důležité. Byli jeho spolupracovnicemi v čele s jistým Klementem, z čehož můžeme mj. znovu dovozovat, že tyto ženy (a možná ženy obecně) hrály významnější postavení, než si často myslíme. Něco se ale mezi nimi dost pokazilo, byť nevíme co.

Pavel ze své role apoštola je povzbuzuje, napomíná – ono řecké slovíčko *parakaló*, můžeme přeložit takto dvojznačně. Každou zvlášť. Jednotlivě. A to je vlastně cenná rada. I my ve sboru, když něco chceme dosáhnout, něco otevřít, něco změnit, nezměníme to povšechným moralizováním en bloc. Kazatelé (včetně mě) občas propadají iluzi, že něco dramaticky změní z kazatelný. Práce v církvi a možná změna ale často začíná od jednotlivce. Člověk si to musí poctivě oběhat, odpracovat... Protože z takových jednotlivců je tvořen jeden sbor, nebo jeden tým dorostu, mládeže. I každého z nás si povolal Bůh sám jednotlivě, a přece do společného těla Kristova. Každý z nás zároveň potřebuje občas individuálně tu povzbudit, tu napomenout, aby se posunul dál a s ním i zbytek, celek.

Jak to tedy Pavel dělá? Osobně, jednotlivě. A taky tak, že tam, kde to nejde a kde nemůže být sám fyzicky přítomen, posílá někoho, aby pomohl. Ten někdo je nějaký Pavlův bezejmenný druh, anebo Syzygos (nevíme, jestli označení Syzygos je křestní jméno, nebo to prostě přeložit jako druh a kolega) má nějak pomoc téhle rozhádané dvojici – nevíme jak, jestli šlo krizovou intervencí či něco jiného. Ale z toho všeho, jakoby vyplývalo přijetí, které se vyznačuje konkrétním skutkem, setkáním, fyzickou blízkostí, kterou nic nenahradí. Kde se můžou věci otevřít, kde se může poplakat, obejmout, být blízko, nebo jen vyslechnout, někdy možná říct pravdu přímo do očí. Kdo někdy řešil nějaké závažné osobní téma na dálku, nejlépe třeba

emailovou korespondencí ví, že to není ono. Naopak se člověk občas dostane tam, kam neměl v úmyslu se vůbec dostat. Kolik informačních šumů, nepochopení...

Být si skutečně blízko. Osobně, aktivně. Někdy možná ale potřebujeme i impuls zvenku, hlas někoho třetího. Jakéhosi mediátora, který pomůže přemostit přes rozbouřenou řeku. Mj. to je služba, kterou tady dobře dělá i úterní občanská poradna. A když jde o nás samé, možná i sbor musí hledat reálné a schůdné a osobní laskavé cesty, jak věc posunout správným směrem. Tou věcí je v případě Pavla neshoda, spor, hádka, napětí mezi dvěma ženami...

A znovu: dá se předpokládat, že impuls, proč Pavel píše list do Filip byly i tyto dvě ženy. Proč to řeší? Prostě ženský semetriky, ne? Možná proto, že sám s nimi mnoho prožil a poznal jaké jsou, jak se osvědčily v mnohém a trápí se, že už to tak není. Ale možná, že v tom nejsou jenom Pavlovy vzpomínky, ale možná samo evangelium. Pavel vzpomíná, že tyto ženy zápasily o evangelium, ale najednou už ne, protože se mezi nimi něco pokazilo. Možná to znamená, že přestaly být aktivní ve sborové práci, protože se mezi sebou nesnesly. Anebo možná (co hůř!) už jenom narušené a zpřetrhané vazby jsou kontradikcí, protikladem toho, co je evangelium. Vždyť evangelium je toto:

*Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši:

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl,

nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka

se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.

Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno,

aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí –

a k slávě Boha Otce každý jazyk, aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

Vzájemné podřizování, láska, smíření, Ježíš a jeho cesta, ke které se přihlašujeme a aktivně ji žijeme, když voláme Ježíš Kristus je Pán. Jen On a Jeho cesta pokory, oběti, lásky, smíření je mocnější než všechno. Tady i přes rozdílné názory, povahy a jiné odlišnosti nemá místo vzájemné vylučování, spory, hádky... To je proti evangeliu samému v jeho nejvnitřnější podstatě. Cesta evangelia, cesta Ježíše je cestou k sobě, a to i přes mnohé odlišnosti, které neseme. Vzpomeňme na Ježíše, který radí, že než abychom přinesli zbožně na oltář nějakou naši oběť, chválu či skutek a pak si vzpomeneme, že ten druhý proti nám něco má, pak to běžme s ním napravit. Anebo když mluví o napomínání, jde nejprve cestou napomenutí skrz jednotlivce mezi čtyřma očima. A pak věc třeba postupuje dále. A hříchem od počátku bylo narušení a zpřetrhání vztahů – vzpomeňme na Adama s Evou, kteří se schovávají před sebou samými i před Bohem. Podstata evangelia je v odpuštění, smíření, nápravě vztahů ve všech rovinách. A Boží odpuštění nemůže fungovat bez toho, aniž bychom si sami odpustili. Odpust' nám naše viny, jako... Proto snad Pavel píše. Možná se jen dvě štětky nesnesly, ale pro Pavla to je důležité.

*Na této pastorální konferenci proběhla jeden večer diskuse odboru pro manželství a rodinu (Kruh rodiny) na téma homosexuality. Někteří tápali už v pojmech, které – vzhledem k tomu, jak se daná otázka všude řeší – se mně zdála přece jasná, jiní možná konsternovaně odcházeli

z toho či onoho důvodu, jiní raději holdovali jinému programu. Neshodneme se. A zaznívaly i hlasy, že církev se na tomto tématu dělí (aktuálně třeba anglikánské společenství) a ztrácí jednotu. Jednotu, která je jedním z hlavních Ježíšových přání a možná i podstatou církve. Na ní se ukazuje Boží záměr se světem – jednota všeho v Ježíši. Jednota v rozmanitosti! Na druhé straně zazněl hlas, který zdůraznil konkrétního člověka, o kterého nám má jít především - a abstraktní jednota budiž sekundární.

Neshodneme se, ale musíme hledat cestu. Cestu, ve které můžeme mít různé názory, pohledy, což je zdravé, ale unést se. Mluvit spolu. A nejen to. Pavlova cesta k usmíření je cestou osobního přijetí, domlouvání, hledání cest ve vzpomínkách na to dobré, co bylo, abychom pokračovali v dobrém i nadále. V povzbuzování i napomínání, vzájemné pomoci. Ale hlavně: V lásce.

*Tady vlastně Pavel začal a já tu skončím. Sám jsem začal jsem otázkou, kdo jsou křesťané? Jsou to lidi jako každý jiní. Ve všem. V tom dobrém, i tom zlém. Tak se Pavel sice pořád raduje, ale zároveň i řeší problémy s těm svými. Jak? Něco jsme už naznačili, osobním přístupem, ale hlavně – text o problému, vážném problému ve sboru začíná překvapivě. Ne rozezleně, což uměl, ale - až mi srdce poskočilo, když jsem si to řecky četl - bratři (a sestry)! A jací bratři? Milovaní! Vytoužení! A pokračuje: jste moje radost, koruna, Vámi se chlubím. A končí znovu, i když by nemusel oním *milovaní*... Kdo jsou křesťané? Kdo jsme v prvé řadě? Milovaní, tímto Pavel začíná svůj pastorační přístup. Jste milovaní. Ti filipští Pavlem, mj. i proto, že jimi se může chlubit - jakoby náš osud vždycky nějak souvisel s osudem druhých. Jakoby moje osobní spása, vlastně osobní nebyla, jakoby nestačila, protože můj osud je vždycky nějak svázaný s tím druhým. Jakoby tohle byla láska, starat se o druhého stejně, jako o sebe. Milovaní Pavlem a druhými lidmi, ale hlavně milovaní Bohem, který se svojí spásy vzdal ve prospěch nás, a tak sám Bůh sebe našel. Tahle láska musí být i naší. Tenhle přístup naším přístupem.

Tedy kdo jsme my? Lidé s různými i těžkými problémy, lidé, co se příliš často padají, nechovají se a nevypadají třeba tak, jaký může být náš ideál, ideál evngelia. Jsme jako Eudodia a Syntyché. Ale jsme v prvé řadě milovaní, toužení, co jsme si navzájem radostí a korunou slávy, a proto stojíme pevně v Pánu, totiž v tom Pánu, kterým se chlubíme, a i On námi. A to je dobrá zpráva. A to je i závazek. Abychom věděli, že na tomto mezi námi nejvíc záleží. Na budování těch našich vztahů, které mají odrážet něco a Někoho víc. Na odpuštění a smíření, tam kde ještě můžeme, jak nám připomíná i dušičkové období. Kdo jsme? Jsme milovaní, jsme v Pánu, jsme jako On a máme v Něm stát. Proč? Aby to bylo nakonec jako Eudodia a Syntyché – krásná cesta a společné štěstí. Jsme krásnou cestou a společným štěstím.

Amen.

